GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 101. *Luni, Marți 7 (19) Maiu* **1885.**

Brașovŭ, 6 (18) Maiu 1885.

Ministrulŭ președinte englesŭ Mr. Gladstone a declaratŭ Vinerea trecută în parlamentŭ, că negoțiările cu Rusiŭ încă nu sunt terminate.

Ca ilustrațiune a situațiunei create prin aceste negoțiărĭ fără finitŭ, despre carĭ se respândiră cele mai contradicĕtóre scirĭ, póte servi depeșa din Petersburg care dice: „Unŭ autografŭ împĕrătescŭ conferă generalului *Komarov* pentru escelentele dispozițiunĭ luate în comandarea detașamentului dela Murghab și pentru înțelépta sa energiă față cu Afganii, precum și pentru bărbăția și vitejia sa în lupta dela Tuș-Kepri, *sabia virtuței militare cu briliante.*“

Óre rara distincțiune, ce i se face generalului Komarov într'unŭ momentŭ când se tractéză între guvernulŭ englesŭ și rusescŭ de unŭ compromisŭ, prin care sĕ se aplaneze conflictulŭ provocatŭ tocmai de acelŭ generalŭ rusescŭ, nu invólvă o vătămare décă nu chiar o provocare a Engliterei?

In fața purtărei provocătóre a Rusiei este fórte surprindĕtorŭ că cabinetulŭ englesŭ păstréză necurmatŭ un sânge rece, care întrece tóte așteptăriie, întemeiate pe firea domólă și pe spiritulŭ speculativŭ alŭ Englesilorŭ.

Care sĕ fie óre causa că guvernulŭ englesŭ cedéză așa de multŭ Rusiei în cestiunea regulărei frunțarielorŭ afgane?

Unii dicŭ, că cabinetulŭ Gladstone face mereu concesiunĭ pentru ca sĕ pótă rĕmâné la putere, alții dicŭ că Englitera nu este destulŭ de bine pregătită pentru unŭ rĕsboiu cu Rusia și de aceea sĕ străduesce alŭ evitá chiar cu prețulŭ unorŭ marĭ sacrificii, cei vine greu a le face; alții éră și susținŭ, că tótă stratagema cabinetului din Londra are numai scopulŭ d'a amâná isbucnirea rĕsboiului până la unŭ momentŭ mai favorabilŭ ș. a. ș. a.

Nouĕ nu ni se pare nicĭ una din aceste versurĭ destulŭ de justificatŭ prin starea actuală a lucrurilorŭ, ci ne vine mai multŭ a crede, că Mr. Gladstone a sĕmțitŭ, că unŭ complotŭ s'a formatŭ în contra Angliei, unŭ complotŭ în care este implicată și Germania și de aceea Gladstone este așa de hotărîtŭ d'a face tóte concesiunile posibile spre a paralisá planurile secrete îndreptate în potriva Marei Britanie.

Inzadarŭ își dă silință d. Vambery, colaboratorulŭ diarului „Pester Lloyd“ de a propagá între Englesĭ idea rĕsboiului cu Rusia, ținĕndŭ conferențe publice și silindu-se a dovedi, că Englesii vorŭ face bine décă se vorŭ bate mai curĕndŭ cu Rușii, căcĭ aceștia din ce în ce se întărescŭ mai tare micșorându-se în acelașĭ timpŭ șansele unei victotii englese. Gladstone cu partida lui suntŭ surdĭ pentru tóte sfaturile de felulŭ acesta, ce le primescŭ din drépta și stângă. Se vede că încă nu găsescŭ momentulŭ oportunŭ.

De altă parte nu trebue sĕ uitămŭ, că parlamentulŭ englesŭ cu tóte asigurările liniștitóre din timpulŭ mai recentŭ, n'a refusatŭ ér Mr. Gladstone n'a renunțatŭ la votarea creditului de 11 milióne pundĭ șterlingĭ pentru pregătirĭ și înarmărĭ, precum n'a renunțatŭ nicĭ la hotărîrea de a se descurcá de afacerea cu Sudanulŭ, retrăgĕndŭ trupele englese de acolo, pentru ca Angliei sĕ nu-i lege mânile și grijile ce i-le causéză Sudanulŭ. Ba, în dilele din urmă s'a făcutŭ și s'a luatŭ în seriósă considerare propunerea de a se fortificá granițele Indiei.

Cu tótă disposițiunea sa de a face concesiunĭ Rusiei, guvernulŭ englesŭ nu negige de a luá precauțiunile necesare. Posesiunea Indiei este pentru Englesĭ o cestiune de viață. De aceea opozițiunea conservatóre pledândŭ în contra guvernului, a accentuatŭ că pacea ce voesce elŭ s'o încheiă cu Rusia nu póte fi durabilă și că nu vede nicĭ o garanțiă într'însa pentru liniștea și prosperarea imperiului indicŭ. Părerea opozițiunei e, că rĕsboiulŭ, mai curĕndŭ séu mai târdiu, este inevitabilŭ și ceeace imputá ea guvernului, este că n'a luatŭ mai de cu vreme mĕsurĭ spre a se pregăti pentru elŭ. Lordulŭ Churchill a citatŭ în contra lui Gladstone însĕșĭ cuvintele pronunțate de acesta la 1880: „Finanțele nóstre suntŭ dĕrăpănate, dise atuncĭ Mr. Gladstone, sărăcia publică cresce, amŭ contribuitŭ la mărirea Rusiei și cu tóte acestea ni-o amŭ înstrĕinatŭ; Turcia este cum se dice, amica nóstră, dér e ciungărită și decade pe di ce merge, Europa este neliniștită și dintr'unŭ colțŭ până'n celălaltŭ e spăriată de faime iritátóre; nu ni se deschide decâtŭ perspectiva unorŭ nouĕ turburărĭ și vĕrsărĭ de sânge.“

Aceste cuvinte ale lui Gladstone au fostŭ în adevĕrŭ profetice, și chiar de ar succede compromisulŭ cu Rusia, elŭ nu va oferí nicĭ o garanță de pace pentru viitorŭ. Dar până la asigurarea unei păcĭ durabile mai e unŭ lungŭ drumŭ, pe care-lŭ încrucișéză nu numai sabia cu briliante a generalului Komarov, ci și reservele cele mai nouĕ ale Rusiei, care nu vrea sĕ scie de zonă neutrală și care pretinde unŭ dreptŭ de supraveghiare asupra Afganistanului, spre asigurarea granițelorŭ sale.

Ungurii și Românii.

„La Revue du Monde Latin“ scrie despre situațiunea Românilorŭ transilvănenĭ următórele rĕndurĭ pe câtŭ de mușcătóre pe atâtŭ de durerose pentru Ungurii, carĭ credŭ că orbescŭ lumea cu neadevĕrile ce le trâmbiță pressa lorŭ:

La noi în Francia este unŭ lucru stiutŭ, că Ungurii suntŭ ómenii cei mai simpaticĭ din lume, adorândŭ libertatea, luptându-se timpŭ de secule pentru a o căpĕtá, și adĭ intrebnințând'o în celŭ mai cinstitŭ chipŭ.

De ce Ungurii suntŭ ei așa de simpaticĭ? Intrébă acésta pe unŭ parisianŭ, care este convinsŭ de acestŭ lucru: dênsulŭ îți va rĕspunde, că acésta așa e; că apoi dênșii au țiganii lorŭ musicanțĭ, carĭ au fostŭ ascultațĭ la esposițiunea Universală, că prințulŭ Zilahŭ (romanulŭ și piesa de teatru a lui I. Claretie) este fórte simpaticŭ că Muncacsy zugrăvesce fórte bine stelele, și așa maĭ departe.

Cu tóte aceste trebue sĕ audimŭ puținŭ și ce dicŭ Slavii și Românii despre Ungurĭ. Ei vorŭ dice, că Ungurii iubescŭ libertatea numai pentru dênșii singurĭ, că represintândŭ numai a $^{3}/_{7}$ din poporațiunea Ungariei elementulŭ maghiarŭ voiesce cu orĭ-ce prețŭ sĕ facă sĕ dispară maioritatea ne-ungară. E lucru de miratŭ cum sĕ schimbă lucrurile după latitudinĭ. Germanii au provocatŭ destule indignațiunĭ cu germanisarea Alsaciei și Ungurii nu provócă nicĭ una cu sforțările lorŭ de maghiarisare.

Românii și Slavii alcătuescŭ o poporațiune de douĕ orĭ mai mare de câtŭ poporațiunea ungară; dênșii plătescŭ cu banii lorŭ tóte scólele regatului; dér décă vorŭ sĕ aibă o scólă care sĕ învețe pe copiii lorŭ limba națională, trebue sĕ o plătéscă ei din nou. Ei întreținŭ tóte scólele regatului și suntŭ silițĭ sĕ-șĭ plătéscă și scólele lorŭ.

Ungurii se consideră ca cuceritorĭ. Suferințele bieților Românĭ suntŭ neaudite. Iustiția este unguréscă, și judecătorii suntŭ funcționarĭ ungurĭ. La administrațiă totulŭ este ungurescŭ; în scurtŭ, adĭ în Unguria suntŭ cincĭ părțĭ de poporațiune alcătuite de sclavĭ ș'o parte numai din stăpânĭ, de cuceritorĭ, carĭ se asemĕna cu acei marĭ magnațĭ Rușĭ de altă-dată, parisianĭ desĕvêrșițĭ la Paris, și ucigândŭ suptŭ knut, în Rusia pe țĕranulŭ ce-i displăcea.

Ungurii suntŭ, în multe privințe, asĕmĕnătorĭ cu Turcii. Dér poporațiunea Turciei a avutŭ fericirea, ca Rusia sĕ se ocupe de afacerile lorŭ, și poporațiunile de suptŭ domnia Ungurilorŭ nu au nicĭ unŭ protegiuitorŭ.

E timpulŭ ca sĕ se scótă strigătulŭ de alarmă. De vreme ce esistă o rasă latină, care sufere în Transilvania și care este martiră a orbirei Europei, noi amŭ voitŭ sĕ fimŭ cei dintêiu, carĭ sĕ aruncămŭ josŭ masca de civilisatorĭ, cu care s'a împodobitŭ acestŭ poporŭ de Mongolĭ, care n'a luatŭ din civilisațiunea europénă de câtŭ douĕ lucrurĭ: ciobótele lustruite ale magnaților sĕi și pavagiulŭ pentru capitala sa.

3/15 Maiu în Viena.

Viena, 4 (16) Maiu.

Luațĭ, dle Redactorŭ, spre sciință, că tinerimea română de aicĭ, ca în toțĭ anii așa și acum a depusŭ cu ocasiunea memorabilei dile de 3/15 Maiu unŭ micŭ tributŭ de recunoșcință pe altarulŭ scumpei nóstre națiunĭ Deși a fostŭ o plóiă torențială, ce a ținutŭ tótă diua, totușĭ amŭ convenitŭ într'unŭ numĕrŭ destulŭ de frumosŭ. Ne-amŭ revocatŭ în memoriă programa adunărei poporului de pe Câmpului Libertății, prin care se sdrobì tirănia, cu pietate ne'amŭ închinatŭ umbrelorŭ acelorŭ bărbați, cari au scrisŭ poporului românŭ tablele legei. Amŭ felicitatŭ pe cei mai neobosițĭ antepluptătorĭ, esprimându-ne profunda nóstră reverință, ér întregei presse ardelene românescĭ i-amŭ trămisŭ asigurarea devotamentului și aderinței nóstre.

3/15 Maiu pe Câmpiă.

Indolŭ, 3/15 Maiu.

In comuna Indolŭ, diua de 3 (15) Maiu s'a serbatŭ cu adênca pietate și respectuósă venerațiune. Locuitorii ca buni creștinĭ au adresatŭ rugăciunĭ lui Ddeu, și ca Românĭ au datŭ satisfacțiune consciinței naționale. Strada pe unde a mersŭ procesiunea la țérină, spre a face rugăciunile rituale pentru plóiă și holde, a fostŭ splendidŭ împodobită de amêndouĕ părțile cu frundă de stejarŭ, porțile, ușile, ferestrile erau ornate cu covóre și nenumĕrate țesăturĭ lucrate cu adevĕrată artă de bravele Române. P.

Unŭ semnŭ alŭ provedinței divine.

Blașiu 3/15 Maiu 1885.

Trăimŭ într'unŭ timpŭ, în care Românulŭ nu e de ajunsŭ, că e batjocoritŭ și maltractatŭ în totŭ modulŭ, ci a ajunsŭ atarĭ vremurĭ, încâtŭ sĕ fie chiar și împușcatŭ, fără de nicĭ o considerațiune, și nu din altŭ motivŭ, fără numai pentrucă simte românesce.

Casulŭ întêmplatŭ în preséra dilei de 3/15 Maiu pe „Câmpulŭ libertății« încă arată în modulŭ celŭ mai evidentŭ, că Românului 'i este amenințată cu totulŭ esistența sa națională în acestŭ statŭ poreclitŭ constituționalŭ. Tótă suflarea românéscă, acum ca și mai înainte, cu totŭ dorulŭ sufletului lorŭ au așteptatŭ diua memorabilă. Dar gendarmii i-au opritŭ de-a serba acea di. In preséra de 3 (15) Maiu din o numită distanță și cu pușcile la ochĭ 'i provocară gendarmii pe Românĭ sĕ părăséscă loculŭ monumentului.

Vĕdêndŭ orășenii, că gendarmii au trasŭ chiar și cocoșulŭ și că unulŭ dintre gendarmĭ a ordonatŭ »pușcațĭ«, neavêndŭ încătrău s'au reîntorsŭ în cea mai fru-

mósă ordine şi linişte cătră casă. Atâta voiu sĕ mai amintescŭ, după câtŭ sunt informatŭ, că jandarmii de prin prejurŭ încă ar fi fostŭ concentraţĭ în Blaşiu. Din tóte acestea puteţĭ vedé cum trăimŭ noi Românii.

Cu tóte acestea ḑiua de 3 (15) Maiu a. c. pentru Blaşiu, ba potŭ ḑice pentru întregŭ némulŭ românescŭ, a fostŭ de mare momentŭ, nu pentru aceea că erau sĕ fie împuşcaţĭ nisce ómenĭ pacînicĭ, — nu, ci ea a fostŭ caracteristică cu totulŭ din altŭ punctŭ de vedere. Ceace nu a succesŭ ómenilorŭ, a succesŭ aceluia, la care tirănia şi barbarismulŭ nu póte străbate. Provedinţa divină, în carea Românulŭ îşĭ pune tótă speranţa, şi carea singură 'lŭ mai póte mângăia în suferinţele sale, aceea alŭ căreia ochiu vede tóte, aceea a împlinitŭ dorulŭ Românului, aceea a fostŭ care a înfiptŭ stindardulŭ pre „Pétra libertăţii« în ḑiua de 3 (15) Maiu. Şi anume: după améḑĭ încetândŭ plóia s'a arĕtatŭ unŭ frumosŭ curcubeu, formândŭ tocmai deasupra pietrei unŭ semicercŭ, carele 'şĭ avea începutulŭ din josŭ de viile Blaşului şi se termina în Tĕrnava, voindŭ prin aceea însuşĭ D-ḑeu a mângăia poporulŭ românescŭ. Tótă suflarea românéscă a rĕmasŭ estasiată la vederea acestei priveliştĭ în adevĕrŭ caracteristică. Speranţa nóstră firmă este, că D-ḑeu ne va ajuta.

Vulturu.

Blaşiu, în 3 (15) Maiu.

Ḑiua de 3 (15) Maiu a fostŭ o ḑi memorabilă, ce a trebuitŭ sĕ o serbeze fiecare Românŭ de inimă, celŭ puţinŭ în sufletulŭ sĕu décă nu altcum. Aşa şi aicĭ la noi s'a serbatŭ cu o tristeţă sĕrbătórea martirilorŭ din 1848 — nu ca şi până acum — ci fără stindardŭ şi fără ceremoniele religióse. Ce e dreptŭ inteligenţa din opidulŭ nostru a fostŭ pregătită spre atare serbare, dér a fostŭ impedecată prin gendarmĭ. Se înţelege, inteligenţa nóstră fiindŭ pacientă a părăsitŭ acelŭ locŭ mâhnită până în sufletŭ pentru acéstă nedreptate împrăştiindu-se pre la casele lorŭ. Unde e dreptatea? Terorisările acestea suntŭ libertăţile despre carĭ buciumă Maghiarii în lume, că se bucură naţionalităţile în statulŭ Ungarŭ? A lipsitŭ stégulŭ naţionalŭ de pre Pétra libertăţii, dér provedinţa divină s'a îngrijitŭ de altŭ stégŭ şi anume: după améḑĭ la 4 óre fiind puţină plóiă, s'a arătatŭ ca prin minune tricolorulŭ românŭ. Mĕ va întrebá fiecare cetitorŭ cum s'au manifestatŭ cele trei colorĭ? In curcubeu, care se póte vedea transversalŭ dela crucea de d'asupra dealului până la Pétra libertăţii. Toţĭ l'amŭ consideratŭ de unŭ semnŭ bunŭ pentru poporulŭ românŭ basându-ne pre provedinţa divină. Dea Dḑeu, ca sĕ se realiseze dorinţa nóstră cea dréptă, ca sĕ se convingă Maghiarii, că cu terorisări de aceste nu putemŭ trăi împreună, şi sĕ apuce pre calea dreptăţii şi a egalităţii.

Severŭ.

3/15 MAIU în BUCURESCI.

Bucurescĭ 4 Maiu.

Aniversarea memorabilei ḑile de 3 (15) Maiu, pe care Românii de peste munţĭ au pecetluit'o cu şiróie de sânge pentru a nu mai fi „robĭ érăşĭ în vechiulŭ lorŭ pămĕntŭ, s'a serbatŭ cu demnitate şi cu evlavia cuvenită şi în Bucurescĭ. Preşedintele Societăţii Carpaţii şi-a pusŭ tótă silinţa, ca sĕrbătorirea sĕ fiă câtŭ se póte mai vrednică de aniversarea a trei-ḑecĭ şi şéptea a adunării poporului săteanŭ şi cărturarŭ pe câmpulŭ libertăţii de la Blaşiu.

Joi, ḑiua înălţării Domnului nostru, la órele 2 după améḑĭ, s'a ţinutŭ sub preşedinţa veteranului încărunţitŭ în lupte pentru dreptŭ şi libertate, d. Vasile Maniu, membru alŭ parlamentului românŭ, în sala Orfeu o întrunire publică.

Sala era simplu dér frumosŭ împodobită cu totŭ ce Românii au mai scumpŭ şi mai dragŭ inimei lorŭ. In frunte fâlfăia unŭ minunatŭ stégŭ tricolorŭ cusutŭ cu firŭ. In spatele stégului se înălţau »măreţele umbre“ în forma unei piramide, pe care străluciau icónele »martirilorŭ Românimei.«

La deschiderea şedinţei preşedintele propune cu lacrimĭ în ochĭ, ca adunarea sĕ-şĭ esprime părerea de rĕu pentru pierderea marelui cetăţianŭ românŭ C. A. Rosetti, care s'a dusŭ dintre noi la ceilalţĭ martirĭ ai Românilorŭ pentru ca în unire sĕ róge cerulŭ pentru a face sórte mai bună neamului românescŭ oropsitŭ şi bătutŭ de grea vijeliă. Adunarea ş'a esprimatŭ unanimŭ adânca durere pentru acéstă mare perdere, de care amŭ fostŭ loviţĭ.

Discuţiunea s'a începutŭ prin propunerea profesorului Dobrescu susţinută de Dr. Tuliu Cheţianŭ mare proprietarŭ şi delegatŭ alŭ Craiovenilorŭ, şi de Săcăşanu pentru înfiinţarea în Bucurescĭ alŭ unui »Cercŭ naţionalistŭ.« Primindu-se propunerea s'a alesŭ unŭ comitetŭ pentru realisarea ei. Asemenea s'a discutatŭ cestiunea ḑiarului „Unitatea naţională« pentru a se schimba din ḑiarŭ ebdomadarŭ în ḑiarŭ cotidianŭ. Pentru atingerea acestui scopŭ s'a alesŭ o comisiune pentru a chibzui asupra modului şi mijlócelorŭ trebuinciόse.

Séra la órele 9 şi jumătate s'a ţinutŭ banchetulŭ la care au participatu cam la o sută de persóne. Inainte de a ocupa cei de faţă locŭ la mésă s'a cântatŭ imnulŭ naţionalŭ „Deşteptă-te Române.« A urmatŭ apoi şirulŭ toastelorŭ între care cele mai importante au fostŭ ale d-lorŭ Maniu, Dr. Cheţianŭ, Făgărăşanŭ, Dobrescu, Brătescu, Valerianŭ, Roco, Sănceleanŭ, Filimonŭ Ilia. S'au cititŭ numĕróse telegrame sosite din provinciă între carĭ amintescŭ pe aceea a d-lorŭ Petru Chiţu, Dr. Antonini, Olteanu, în numele »Societăţii Carpaţii“ din Craiova. Totŭ asemenea de însufleţitóre era şi aceea a d-lorŭ din Bĕrladŭ: Negoi, Onişorŭ şi alţii.

Intre delegaţĭ ai societăţii din Craiova, afară de d. Dr. Tuliu Cheţanŭ au mai fostŭ şi d-nii Popŭ şi Chiţu, proprietarĭ în Oltenia.

Aprópe de doi-spre-ḑece anĭ de ḑile, de când vorbescŭ şi eu prin gazete cu fraţii mei de unŭ sânge, în totdéuna m'am feritŭ de a înşirá moşĭ pe groşĭ, séu cu alte cuvinte, de a scrie numai pentru a scrie lucrurĭ fără sfatŭ şi socotélă. Aşa fiindŭ firea mea nesgomotósă, m'am deprinsŭ a spune verde şi pe faţă adevĕrulŭ adevĕratŭ, aşa după cum mi-am căştigatŭ convingerea prin propria mea persónă şi după cum m'a impresionatŭ momentulŭ. Se póte că multora nu le-am plăcutŭ, ér altora le-am fostŭ chiar displăcutŭ. Căcĭ pentru a fi prietinŭ cu Chesarulŭ, multă vicleniă vulpéscă trebue sĕ ai; pe unulŭ sĕ-lŭ linguşescĭ şi pe altulŭ sĕ-lŭ preslăvescĭ şi atuncĭ a ta este puterea şi mărirea de a trăi ca în sînulŭ lui Avramŭ pe pămĕntŭ.

Adese-orĭ când mĕ întâlniam cu câte unŭ distinsŭ bărbatŭ dela noi şi-mĭ ḑicea: »Cum se póte, că voi atâţĭ Ardelenĭ în România nu daţĭ nicĭ unŭ semnŭ de viaţă, nu ajutaţĭ întru nimicŭ pe fraţii voştri rĕmaşĭ acasă?« Ii respundémŭ şi îi descriam starea lucrului aşa după cum vedémŭ eu în realitate şi treceamŭ în totdéuna de unŭ mare pesimistŭ. Fie! Mai preferŭ însĕ pesimismulŭ basatŭ de câtŭ optimismulŭ neîntemeiatŭ pe starea lucrurilorŭ şi amăgitorŭ, care te face sĕ dormĭ fără grijă şi se-ţĭ umfli burta trăindŭ numai pentru tine, ér alţii sĕ moră.

Numai de curĕndŭ unŭ confrate de peste munţĭ îmĭ scria: »Este tristŭ, că la noi aicĭ pressa română naţională este persecutată de strĕinĭ, nu mai puţinŭ de Românii bălţaţĭ; ér dincolo, în România, ea nicĭ măcarŭ la Ardelenĭ nu întêmpină sprijinŭ.“ Aşa e! Unŭ mare adevĕrŭ a grăitŭ şi acestŭ adevĕrŭ mĕ face pre mine posomorîtŭ şi tristŭ, ca sĕ nu ḑicŭ pesimistŭ. Nu e o ḑi lăsată de tatălŭ cerescŭ, ca o nouă dovadă despre acelŭ adevĕrŭ sé nu mĕ facă pe mine şi mai posomorîtŭ şi mai tristŭ de cum sunt.

Chiar serbarea măreţei ḑile în Bucurescĭ pentru mine n'a fostŭ de câtŭ unŭ nou prilegiu d'a constatá cu jale şi a mĕ întristá până în adênculŭ sufletului, cum Ardelenii noştri strălucescŭ prin lipsa lorŭ dela orĭ ce întrunire dela orĭ ce lucrare pentru a găsí unŭ mijlocŭ, şi o cale spre a ne puté face folositorĭ fraţilorŭ noştri rĕmaşi pe terenulŭ de luptă, pe „gloriosulŭ locŭ«!

Noi avemŭ aicĭ o sumedeniă de Ardelenĭ cărturarĭ erudiţĭ, profesorĭ învĕţaţĭ, comercianţĭ iscusiţĭ şi procopsiţĭ, proprietarĭ şi arendaşĭ înbogăţiţĭ, ingimerĭ bine plătiţĭ, medicĭ căpătuiţĭ, funcţionarĭ înmândriţĭ şi gazetarĭ deşteptĭ, dér vai şi amarŭ! Toţĭ cu toţii nimicŭ nu facemŭ. Se póte că unora nu le place sgomotulŭ, ér altora nu le vine la socotélă de a vedea mâncândŭ sĕraculŭ dintr'unŭ blidŭ cu bogatulŭ şi stândŭ de vorbă coţatulŭ cu persecutatulŭ. Dér atuncĭ sĕ facă bine cei mai luminaţĭ, cei mai cu véḑă sĕ ne arete cu cumpĕtŭ şi fără sgomotŭ calea şi adevĕrulŭ cum amŭ puté dá »şi aḑĭ mână de ajutorŭ celorŭ rĕmaşĭ în gloriosulŭ locŭ.«

Moţulŭ.

Sĕrbătorea lui Banffy şi adunarea din Deşiu.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

I.

Pre ḑiua de 11 Maiu a. c. a fostŭ convocată adunarea comitatului Solnocŭ-Dobêca. Premitŭ, că pe acéstă ḑi s'a otărîtŭ de unŭ comitetŭ, în frunte cu contele Cornisiu Victorŭ, ca sĕ i-se pregătéscŭ unŭ felŭ de jubileu d-lui prefectŭ Banffy. Pretestulŭ, séu cum amŭ ḑice titlulŭ la acéstă serbare, ilŭ luară dela înplinirea de 10 anĭ a funcţionărei d-sale ca comite-supremŭ, plus activitatea sa fără sémĕnŭ (páratlan) în serviciulŭ publicŭ, şi cu deosebire alŭ acestui comitatŭ. In onórea jubiliarului se hotărî între altele şi o cină comună (banchetŭ). Nu voiu tăcé asupra pregătirilorŭ acestei serbărĭ.

Incă din 10 Aprilie se espedară învitaţiunĭ pentru participare la banchetŭ atâtŭ funcţiunarilorŭ judicialĭ şi administrativĭ, câtŭ şi proprietarilorŭ particularĭ şi chiar şi preoţilorŭ românĭ. In urma hotărîrei luate de a se face jubileu, totŭ aparatulŭ administrativŭ se puse în mişcare, ca sĕ facă pregătirĭ şi sĕ engajeze la participare pre câtŭ mai mulţĭ. Aşa sĕ ne mărginimŭ numai la centru şi sĕ observămŭ mişcarea.

Incă cu o sĕptĕmână înainte de ḑiua serbărei coincidentă cu ḑiua adunărei comitatense, primulŭ vicenotarŭ alŭ comitatului umblà pela diferitele corporaţiunĭ şi le învită şi moralminte le deoblegă nu numai a merge la gratulare la prefectulŭ, ci le prescrise cu convoirea lorŭ, forţată moralminte, şi ordinea în care sĕ mérgă şi cine cu cine sĕ se grupeze. Aşa între altele amintescŭ, că d-lŭ vicenotarŭ aflà de bunŭ, a grupá pentru scopulŭ presentărei la gratulare sub conducerea gardianului dela claustrulŭ franciscanŭ din locŭ: pe biserica ev. reformată, pre cea gr. cat. şi cea gr. orientală. Cu acésta rugarea se presentà la protopopulŭ gr. cat. cerêndu-i consensulŭ, precum şi la preotulŭ gr. or. Nu sciu, încâtŭ a promisŭ unulŭ séu altulŭ că se unesce cu programa stabilită, destulŭ atâta, că într'unŭ punctŭ alŭ programei pentru scopulŭ presentării, vedemŭ pe protopopulŭ gr. cat. figurândŭ cu numele sub conducerea guardianului, astfelŭ subordinândŭ pre protopopulŭ gr. cat. unui guardianŭ rom. cat. pre când biserica gr. orientală figuréză sub unŭ punctŭ deosebitŭ. Judece on. publicŭ asupra acestei procederĭ a arangiatorilorŭ. Noi ne mărginimŭ la atâta a observá, că programe de aceste, în carĭ figuréză câţĭ cu scirea şi învoirea, câţĭ fără scirea şi voinţa lorŭ, se buciuma apoi în tótă lumea unguréscă.

Incă în 10 Maiu stindardele tricolore maghiare, carĭ fâlfăiau mai de pe fie-care casă spuneau ca şi cu gura, că mare serbatóre sosesce. Salve din tréscurĭ (piue) anunţară în 11 dimineţa însemnătatea ḑilei, începutulŭ serbătorei. Apoi arcurĭ de triumfŭ redicate la întrarea în alea din susŭ şi în cea din josŭ cu diferite inscripţiunĭ dictate de entusiasmŭ, arĕtau, că se dă cuiva onorŭ nu de tóte ḑilele. La arangiarea acestora luară parte mai multe societăţĭ şi corporaţiunĭ, între carĭ cu unŭ zelŭ deosebitŭ şi cu prodigalitate corporaţiunea „calei ferate Someşane,« a carei personalŭ dirigentŭ e mai întregŭ recrutatŭ din jidovime. Insufleţirea, carea animá pre »patrioţii din metropola comitatului«, în cea mai mare parte până mai ierĭ alaltăerĭ perciunaţĭ, se vede din inscripţiunea de pre unŭ arcŭ triumfalŭ, carea sună în idiomulŭ originalŭ: „Jöjj éltett a nép, életed életet ád,« pre românesce: »Vino, poporulŭ te bineventéză, viaţa ta dă viaţă.« Incă de diminéţa acurgea la metropolă o mulţime de representanţĭ ai comitatului de tóte clasele, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că avea sĕ se alégă solgăbirĕu la Cheuchesiu (Kékes) şi trei Maghiarĭ cu bune proptele corteşiseră de cu bunŭ timpŭ.

Sosesce timpulŭ deschiderei adunărei comitatense. Insufleţirea erá mare, precum se póte aflá din cele premerse. Aceste am ţinutŭ de bine a fi constatate, ca se judecămŭ apoi decursulŭ desbaterilorŭ în adunare (congregaţiune).

Voimŭ sĕ scie publiculŭ, că convocarea congregaţiunei precum şi programa obiectelorŭ ce erau a se pertractá s'a făcutŭ *numai în limba maghiară lovindŭ prin acésta în § 6 articlulu* de *lege 44 din 1868 despre egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ. Acésta nedreptăţire a limbei române se fie una a mână.* Acum se petrecemŭ cu atenţiune deschiderea şi decursulŭ congregaţiunei.

Deschiderea o făcŭ Banffy în »atilla« cu o vorbire, pre care o cetí. Pre scurtŭ ḑisŭ aceea vorbire conţinea activitatea sa în decursulŭ domnirei sale în acestŭ comitatŭ. Éljen-urĭ însufleţite.

Acum se sculà d-lŭ Simonŭ Lajos deputatŭ dietalŭ din cerculŭ Ilandei, şi după-ce preamări pe ministrulŭ-preşedinte Tisza enumĕrândŭ multele şi marile merite pentru patria maghiară, cerŭ ca adunarea comitatensă se voteze adresa de felicitare redigeată de comitetulŭ permanentŭ cătră ministru-preşedinte din incidentulŭ jubileului sĕu de 10 anĭ a şederei sale în fotoliulŭ de ministru, ceea ce congregaţiunea şi primì cu însufleţire.

Atâtŭ prefectulŭ câtŭ şi alţĭ vorbitorĭ maghiarĭ vorbiră toţĭ în limba maghiară, fără se esplice cineva în limba română, ceea ce se vorbesce şi se face pentru ca se înţelégă şi cei ce nu sciu de locŭ unguresce.

§ 3 din articlu de lege mai susŭ citatŭ dă dreptŭ *„fiecui, carele are acolo dreptulŭ vorbirei, se vorbéscă séu unguresce séu limba sa propriă maternă, décă acésta nu e cea unguréscă.“*

Acuma sĕ ne întrebămŭ, cum va vorbí unŭ Românŭ, cum va puté unŭ representantŭ nemaghiarŭ, carele nu posede limba maghiară, sĕ apere interesele comitatului, adecă ale poporaţiunei, pre carea o representă décă elŭ nu scie despre ce se vorbesce, care punctŭ din programă se desbate. Şi bine se fimŭ pricepuţĭ, că locuitorii acestui comitatŭ suntŭ în maioritate preponderantă Românĭ, şi prin urmare în adunările municipalĭ se tractéză despre interesele vitale ale acestui poporŭ.

Apoi décă § 2. din art. de lege pentru egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ concede şi dă dreptŭ, că la cererea măcarŭ a părţii a cincea din corpulŭ representativŭ a jurisdicţiunei séu din membrii comitetului sĕ se pórte protocólele şi în limba, care o doresce, — atuncĭ credemŭ şi ţinemŭ, că *acésta egală îndreptăţire ce se*

ţintesce prin § 2 numai aşa se póte face, dé ă protonotariulŭ comitatensŭ va reproduce tóte séu încai va resuma pe scurtŭ tóte, câte se vorbescŭ într'una şi câte într'alta limbă. Acésta o pretinde şi chiar interesulŭ înţelegerei reciproce, căci atuncî s'ar evită episode, ca şi carî s'au vědutŭ în decursulŭ sesiunei din 11 l. c. provenite din causa nepriceperei limbei.

Câtŭ de frumosŭ sună legea şi câtŭ de amară este realitatea.

Sĕ însemnămŭ dară nerespectarea §§-2 şi 3 articl. de lege mai susŭ amintitŭ ca şi a doua neîndreptăţire a limbei naţionalităţei române din partea maioritaţei representanţilorŭ municipiului acestuia.

Comitele supremŭ din punctŭ de vedere a scurţimei tempului lasă, ca adunarea sĕ otărască altŭ »modus procedendi« şi nu după programa stabilită. Decî puse la ordinea dilei punctulŭ referitorŭ la candidarea pentru postulŭ de solgabirĕu în cerculŭ Cheuchesiului (Kékes). Pre când se mişcau cei denumiţî pentru candidare cătră loculŭ reservatŭ spre acestŭ scopŭ, cu tóte că era sgomotulŭ aşa de mare, încâtŭ nu se putea audi şi pricepe vorba, d-lŭ comite trecŭ preste câteva puncte din programŭ. Sgomotulŭ erá încă mare, când prefectulŭ puse la ordinea dilei punctulŭ din programŭ: că adunarea municipiului sĕ redice la valóre de conclusŭ altŭ sĕu *maghiarisarea numelorŭ nemaghiarilorŭ*. Presupunemŭ, ca că intenţiunea d-sale a fostŭ, ca sĕ se voteze pe neobservate acestŭ punctŭ, fiindŭ sprijinitŭ de sgomotŭ.

SCIRILE DILEI.

Comisiunea de 50 a reuniunii de maghiarisare din Clujiu a primitŭ modificările dispuse în statute de ministrulŭ de interne. Totodată s'a alesŭ unŭ comitetŭ alŭ presei cu însărcinarea d'a informa autenticŭ presa dilnică asupra afacerilorŭ reuniunei. În comitetulŭ presei suntŭ aleşi şi deputaţî. O deputaţiune a acestei reuniunî, în frunte cu primarulŭ Clujiului Dr. Carl Haller, s'a dusŭ în Pesta, unde însoţită de mai mulţî deputaţî ardelenî vorŭ cere audienţă primatelui Simor, cardinalului Haynald şi mai multorŭ bărbaţî conducĕtorî. De succesulŭ acestei deputaţiunî atérnă şi urmările reuniunei de maghiarisare. Activitatea ei se va întinde peste 12 comitate.

—0—

Ministrulŭ de justiţiă ungurescŭ a transferatŭ pe notarulŭ publicŭ Iosef Maager din Mediaşŭ în aceeaşî calitate la Braşovŭ.

—0—

La banchetulŭ ce s'a datŭ la 14 Maiu n. în Tĕrgu-Mureşului, cu ocasiunea jubileului de 25 de anî a archidiaconului districtului bisericescŭ alŭ Mureşului, Franz Kovacs, s'a adunatŭ 100 fl. pentru reuniunea de maghiarisare.

—0—

Mâne, Marţî, scólele române centrale din Braşovŭ vorŭ serba maialulŭ lorŭ obicinuitŭ.

—0—

Ministrulŭ preşedinte Tisza se va duce la începutulŭ lui Iuniu la Viena, ca sĕ presinte Maiestăţii Sale lista acelorŭ persóne, care au sĕ fie numiţî membri ai camerei magnaţilorŭ. Publicarea oficială a membrilorŭ numiţî se va face în cursulŭ lunei Iuniu.

—0—

Tribunalulŭ din Clujiu a condamnatŭ în dilele acestea pe bărbatulŭ-femeiă Szolacsi Marisko pentru furtŭ prin spargere la şése lunî de închisóre. Ea servise mulţî anî ca slugă în haine bărbătescî, fără ca stăpânulŭ ei sĕ fi bănuitŭ că e femeiă.

—0—

Bancnotele vechî de 50 fl. din anulŭ 1866 se mai primescŭ la oficiele de contribuţiune numai până la 31 Maiu a. c. Dela acestŭ terminŭ încolo se vorŭ primi numai la cassa centrală.

—0—

»Românulŭ« spune, că o revistă politică, »Romänische Revue,« va apăre la 7 Iuliu în Pesta sub direcţiunea d-lui Corneliu Diaconovicî.

—0—

Pentru serbarea dilei de 10 Maiu, proclamarea regatului Românŭ, se facŭ marî pregătirî în Bucurescî.

—0—

La 10 Maiu se va deschide în Bucurescî o esposiţiune de arte frumóse în localulŭ cercului artisticŭ „Intim-Club.« Se vorŭ espune lucrărî de ale artiştilorŭ românî.

—0—

Vinerî la 1 Maiu n. pe când poporulŭ era adunaŭ, la tĕrgulŭ de ţĕră în Lipova pela 9—10 óre diua a isbucnitŭ unŭ focŭ întricoşatŭ în comuna Spata, comit. Caraşŭ (Bănatŭ). Satulŭ fiind aşedatŭ pe dealŭ şi avêndŭ numai patru fântânî, aprópe jumĕtate a devenitŭ pradă flacărilorŭ. Biserica fiind tótă de lemnŭ încă a arsŭ până în fundamentŭ, clopotulŭ s'a topitŭ scrumŭ, ér celelalte recuisite bisericescî mai tóte s'au mântuitŭ. Intre casele şi averile arse suntŭ şi casele preotului, ale crâsnicului etc. Paguba s'a preţuitŭ aproximativŭ la 10 mii florinî v. a.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Vinerî în 3 (15) Maiu Academia română a ţinutŭ şedinţă publică ordinară sub preşedinţa d-lui vice-preşedinte B. P. Hajdĕu.

D. D. Sturdza a cititŭ o seriă de notiţe despre mai multe descoperirî istorice făcute în timpii din urmă. A comunicatŭ mai ântêiudes pre o scrisóre autografă dela 1598 a lui Mihaiu Vitézulŭ, dată postelnicului Grigore Balogŭ, pe care l'a trimisŭ în misiune diplomatică la principele Transilvaniei şi la împĕratulŭ Austriei. Acestŭ documentŭ oficialŭ a fostŭ dăruitŭ de d. D. Sturdza bibliotecei Academiei.

D. Sturdza a mai comunicatŭ apoi despre unŭ stégŭ românŭ luatŭ la 1683 înaintea Vienei. Acestŭ steagŭ, care se află actualmente în museulŭ dela Dresda şi are pe elŭ inscripţiunea: Vitejia dréptă sĕ biruéscă a fostŭ alŭ oştirei lui Şerbanŭ Cantacuzino Voevodŭ care a luatŭ parte la vestitulŭ asediu alŭ Vienei făcutŭ de Kara-Mustafa paşa. In fine d. D. Sturdza a mai vorbitŭ de mai multe monede de ale lui Alexandru celŭ Bunŭ, descoperite în timpii din urmă şi carî au înbogăţitŭ marea colecţiune numismatică a Academiei.

După d. Sturdza s'a datŭ cuvêntulŭ d-lui Gr. G. Tocilescu. D-sa a comunicatŭ şi esplicatŭ o diplomă militară inedită a împĕratului Traianŭ, adusă de d-sa din Dobrogea. Acésta diplomă s'a găsitŭ în diua de 24 Martie trecutŭ în satulŭ Oltina, plasa Silistra-nouă, jud. Constanţa. După cum a arătatŭ d. Tocilescu, ea acordă dreptulŭ de cetăţeniă română şi de căsătoriă legitimă (connubium) la 3 escadróne de călăreţî şi la 6 cohorte de pedestraşî, carî au servitŭ 25 de anî în Moesia inferioră. D. Tocilescu a arĕtatŭ apoi cum se făceau aceste diplome, şi ce însemnătate au pentru istoria militară şi etnică a provincielorŭ dunărene. Stabilesce anulŭ când diploma a fostŭ dată, anume 14 Augustŭ anulŭ 100 după Christosŭ şi constată, că împĕratulŭ Traianŭ nu-şî reînoia încă puterea tribuniţiană la 1 Ianuariu, cum s'a susţinutŭ până acum de epigrafiştî.

Comunicaţiunea a fostŭ ascultată cu multŭ interesŭ. Ea se va publică câtŭ de curêndŭ în »Analele Academiei Române,« însoţită de textulŭ diplomei. Până adi nu se cunoscŭ de câtŭ 81 diplome militare numite: tabulae onestae missionis.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 18 Maiu. — Birtaşulŭ Felsenburg din piaţa Elisaveta s'a găsitŭ erî diminéţă mortŭ în pimniţă, cu gâtulŭ tăiatŭ. Lângă elŭ se afla unŭ briciu, cu care s'a sinucisŭ. Elŭ era în etate de 73 de anî. — Diurnistulŭ de tribunalŭ Iónŭ Csory s'a împuşcatŭ de supĕrare, fiindcă n'a fostŭ înaintatŭ în funcţiune. Diurnistulŭ şi-a împuşcatŭ mai ântêiu fetiţa sa de nouĕ anî, împuşcă apoi asupra soţiei sale, pe care însă n'o nimerí, şi în urmă îşî luă şi elŭ viéţa.

Voci din publicŭ*).

Domnule Redactorŭ! In comentariile ce le faceţî la unele pasagii din intêmpinarea d-lui advocatŭ N. Strĕvoiu apĕrută în Nru. 84 din 2 Maiu a. c., sub 3) diceţî: »S'au uitatŭ aicî încasările dela balŭ, despre carî scimŭ cu siguritate, că asemenea le-a făcutŭ d-l Lengĕr. Totulŭ a fostŭ venitulŭ dela concertŭ, dela representaţiunea teatrală şi dela balŭ«... Permiteţî, Domnule Redactorŭ, a declara, că d-lŭ Lengĕr n'a făcutŭ nicî o încasare încâtŭ privesce balulŭ şi acésta din simplulŭ motivŭ, că aceste încasărî le-a facutŭ casierulŭ comisiunii balului, tênĕrulŭ comerciante d. N. Seniusŭ, şi prin subscrisulŭ, fostulŭ preşedinte alŭ acestei comisiunî, apoi au fostŭ aşternute comitetului centralŭ în prima şedinţă ţinută pentru încheierea conturilorŭ.

Binevoiţî, Domnule Redactorŭ, a primi espresiunea consideraţiunii ce vĕ păstrezŭ.

Braşovŭ 3/15 Maiu 1885. **I. Bozoceanu.**

*) Pentru cele publicate sub acéstă rubrică redacţiunea nu ia nicî o rĕspundere.

DIVERSE.

Din esposiţiunea din Budapesta. — Unŭ domnŭ se opresce înaintea pavilionului croatŭ: „Acésta e fără îndoială esposiţiunea croată«, dicea unui amicŭ. „De unde scii?« îlŭ întrebă acesta. »E lesne de ghicitŭ«, fŭ rĕspunsulŭ, »înaintea pavilionului unguresc ŭ e o fântână mare şi aicî e una mică. Croaţii trebue sĕ aibă tóte ale Ungariei, deşi într'unŭ formatŭ mai micŭ; mĕ prindŭ că se găsesce espusă aicî şi o orgă mică, fiind-că Ungurii au espusŭ una mare.« Şi aşa era întru adevĕrŭ.

Filoxera şi dinamita. — Unŭ inventatorŭ propune unŭ mijlocŭ originalŭ şi neaşteptatŭ pentru a distruge filoxera. Elŭ pretinde că arŭ fi observatŭ, că acestŭ flagelŭ nu esistă în părţile bântuite de cutremurele de pămêntŭ, şi propune prin urmare micî cutremure de pămêntŭ artificiale cu ajutorulŭ dinamitei. Écă o întrebuinţare neaşteptată a substanţei esplosibile.

***

Maniaculŭ si servitorulŭ. — X..., unŭ bĕtrânŭ maniacŭ, are trebuinţă de unŭ servitorŭ. —Ai mai servitŭ undeva? întrébă pe primulŭ individŭ ce i se presintă. — Nu, d-le. — Cum! n'ai servitŭ nicî odată şi cutezî a te presinta la mine!... Apoi, îi dise sĕ plece. Peste o di se presintă unŭ altŭ servitorŭ. — La cine ai servitŭ? întrébă maniaculŭ. La d-na P. X..., fórte supĕratŭ: — Cum! ai eşitŭ dintr'o casă cum se cuvine şi ai curagiulŭ sĕ te presinţî aicî?...

MULŢAMITĂ PUBLICA.

(Urmare şi fine).

Lista Nr. 21. Colectante: M. O. D. Gedeonŭ Blaşianu, v.-protopp. gr. cat. în Mediaşŭ 1 fl., Nicolau Latiu, parochŭ Blaşielŭ 1 fl., Spect. D. Ioanŭ Gerasimŭ, subjude reg. Mediaşŭ 1 fl., Dionisiu Romanŭ, cancelistŭ Mediaşŭ 1 fl., Iosifŭ Barbu, capelanŭ 1 fl. Suma 5 fl.

Lista Nr. 22. Colectante: P. O. D. Basiliu Raţiu, protopp gr. cat. Reghinŭ 2 fl., Eugeniu Crişanŭ, Maria Cetăţianŭ n. Crişanŭ, Maria Ceuşianŭ n. Nicolau, M. Orbonaşŭ, adv., P. Barbu, adv., Elia Lupu, preotŭ Brescu, Simeonŭ Sbêrcea, parochŭ Topliţa, Zacheiu Graurŭ, parochŭ Sidriaşulŭ mare, Simeonŭ Crainicŭ, parochŭ Urişiu, Vasiliu Scridonŭ, parochŭ Şerbenî, Teodorŭ Popŭ, parochŭ S. Mihaiu, Alexandru Têrnăveanŭ — toţî câte 1 fl., Ioanŭ Radu, parochŭ Teleculŭ rom. 40 cr., Iuliu Graurŭ, parochŭ Curticapŭ 60 cr. Suma 15 fl.

Lista Nr. 23. Colectante: P O. D. I. P. Rusu, protopp. gr. cat. în Sibiiu 1 fl., Ilustr. Sa D. Paulŭ Dunca, cons. guber. 2 fl., Ilustr. Sa D. Baronŭ Ursu, colonelŭ, Ilustr. Sa D. Majorŭ Maximŭ, D. Georgiu Bariţŭ, redactorŭ, Spect. D. Iosifŭ St. Şuluţŭ, jude reg., Spect. D. Ioanŭ Creţiu, vice-not., Spect. D. Ioanŭ Popŭ de Galaţî, adv., Georgiu Munteanu, secret. comit. scol. gran. — toţî câte 1 fl. Suma 10 fl.

Lista Nr. 24. Colectante: Spect. D. Nicolau Barbu, adv. în Alba-Iulia, Alexandru Tordoşanu, protopresbit., Georgiu Filipŭ adv., Mihaiu Cirlea, Gregoriu Elecheşiu, protopp., N. Coşierŭ, adv., A. Cadarŭ, Nicolau Paloşianu, Popa Culiţa — câte 1 fl. Suma 9 fl.

Lista Nr. 25. Colectante: Spect. D. Dr. Stefanŭ Popŭ, fisicŭ comitatensŭ în Făgăraşŭ 2 fl., Greg. Negrea, controlorŭ 50 cr., Popeneciu Iacobŭ 1 fl., Cheţianu Aldulea 50 cr., I. Romanŭ 1 fl., Dr. Motocŭ 50 cr., Dr. Andreiu Micu, adv. 1 fl., Ioanŭ Florea ases. orf. 50 cr., Dr. Bing Ede 50 cr., Negrea Laureanu 5 fl., Ioanŭ Szilágyi 1 fl. Suma 13 fl. 50 cr.

Lista Nr. 26. Colectante: M. O. D. Ioanŭ P. Laslo, v.-protopp. gr. cat în Zlatna 1 fl., Nicolau Todorescu, preotŭ gr. cat. Feneşiŭ 1 fl. Suma 2 fl.

Lista Nr. 27. Colectante: D. Ioanŭ C. Panţu, prof. în Braşovŭ 1 fl., Andreiu Bârseanu 1 fl., Ioanŭ Popea 1 fl., Mateiu Bârsanŭ 1 fl., Simeonŭ Damianŭ 2 fl., Petru Nemeşiu 1 fl., Vasilie Popa 1 fl., A. Mureşianu 2 fl., N. N. 1 fl., Petru M. Zănescu 2 fl. Suma 13 fl.

Lista Nr. 28. Colectante: D. Alexandru Lazarŭ, propr. de mine în Abrudŭ, Candinŭ Davidŭ, propriet. de mine şi primarŭ, Ioanŭ Todea, parochŭ gr. or., Alexandru Danciu, propriet. de mine, N. Lobonţiu, întreprindĕt., Ioanŭ Gáll, Ios. Crişianŭ, Petru Boerŭ, Iulia Vasiu, Dionisiu Baloşŭ, comerc. — toţî câte 1 fl., Alexandru Filipŭ 2 fl. Suma 12 fl.

Lista Nr. 29. Colectante: Spect. D. Dr. Iacobŭ Maiorŭ, medicŭ în Lugoşŭ 1 fl., Ilustr. Sa Dr. Victorŭ Mihali, eppŭ 5 fl., Brediceanu, adv. 2 fl., Mihailŭ Bessianu 2 fl., Teodorŭ Popŭ 2 fl, Petru Popŭ. can. 1 fl., Nicolau Munteanu 50 cr., Densuşianŭ canon. 1 fl., Ianculescu 1 fl, Fabiu Rezeiu, adv. 2 fl., Simeonŭ Tomaşiu 1 fl., Antonescu 50 cr., Dr. Maiorŭ, cons în pens. 2 fl. Suma 21 fl.

P. On. D. Nicolau Solomonŭ, protopp. gr. cat. în Luduşiu colectante 1 fl., Teofilŭ Popŭ parochŭ Hadorău, Demetriu Metea parochŭ Acinţişiu, Deacŭ Nicolau parochŭ Teurenî — câte 1 fl. Suma 4 fl.

M. On. D. Stefanŭ Câmpeanu, v.-protopp. gr. cat. în Elisabetopole colectante 1 fl., Zaharia Puşcariu, cancel. 50 cr., Petru Boerŭ, locotenente 1 fl., Zach. Tătarŭ, v.-not. 50 cr., Teodorŭ Borza, parochŭ 50 cr. Suma 3 fl. 50 cr.

D-lŭ Paulŭ Olteanu, invĕţ. diriginte în Haţegŭ 1 fl.

Bilanţŭ.

Venitulŭ totalŭ	420 fl. 05 cr.
Spesele de arangiare etc. . . .	82 fl. 24 cr
Venitŭ curatŭ	377 fl. 81 cr.

P. S. Lista Nr. 13. Colectante: M. O. D. Ioanŭ Hossu, v.-protopp. în Coşiogna 1 fl., Ioanŭ Butnarŭ, parochŭ gr. cat. Booşŭ 1 fl., Gregoriu Szabo, parochŭ gr. cat. Aitonŭ 1 fl., Basiliu Poruţŭ, parochŭ gr. cat. Rediu 1 fl., Gravilă Olteanu, par. gr. cat. Pata 1 fl., Aureliu Ponţiu, par. gr. cat. Dezmirŭ 2 fl., Nicolau Cosma, par. gr. cat. Juculŭ super. 1 fl., Simeonŭ Peteanu, par. N. Zsuk 1 fl., V. Popescu Juculŭ inf. 1 fl. Suma 10 fl.

Blaşiu în 8 Maiu 1885.

Alexandru Uilăcanu, preşedinte. *Nicolau Popescu*, casarŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 2 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	89	90
Renta rom. amort. (5%) . .	91½	92½
» convert. (6%) . .	88	90
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	30	30½
Credit fonc. rural (7%) . .	100½	101½
» „ „ (5%) . .	84	85
» » urban (7%) . .	96¾	98
» » » (6%) . .	90	92
» » » (5%) . .	81½	82½
Banca naţională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	—	—
« » » Naţională . .	—	—
Aurŭ	13.¼%	12¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2·01	2.04

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	97.60	Bonurĭ croato-slavone . .	101.—
Rentă de hârtiă 5% . .	92.35	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146 50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	116 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97.50	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	119.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122 50	Renta de hârtiă austriacă	82 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50	Renta de arg. austr. . .	82.90
Bonurĭ rurale ungare . .	102.75	Renta de aurŭ austr. . .	107 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.50	Losurile din 1860 . . .	138 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—	Acţiunile băncel austro-ungare	857 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Act. băncel de creditŭ ung.	288.50
Bonurĭ rurale transilvane	101.	Act. băncel de creditŭ austr.	288 70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.85
		Napoleon-d'orĭ	9.84
		Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.85
		Londra 10 Livres sterlinge	124.06

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 16 Maiu st. n. 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8 80	Vênd.	8.82
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.85	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.12
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.—
Discontulŭ	» . . .	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucuresci	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ	2.06	—	—	10.50
	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa micĕ	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu	10.08	5·59	9.18	
	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	
	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare	4.11	5.13	3.20	
	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu	8.57	5.40	7.08	
	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa micĕ	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ	9.20	10.15	3.15	
	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucuresci	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ	12.32	8.05	9.45
	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ	3.35	5.30
	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşov.